

Leven

REPORTAGE LIEDJESFABRIEK

Concurrentie voor de Clini Clowns: De Liedjesfabriek bezoekt zieke kinderen en maakt met hen liedjes, raps én videoclips. Muziek is de beste therapie die er is, vinden de bedenkers.

Door Aimée Kiene Foto Adriaan van der Ploeg

Ziekteverzachter

De liedjesmachine is een groene kist op wieltjes, van het model dat roadies heen en weer slepen tijdens popconcerten, en is gevuld met microfoons, een laptop, luidsprekers en opnameapparatuur. Aan de kist hangt een gitaar. De liedjesmachine past precies door een ziekenhuisdeur.

Vandaag wordt de liedjesmachine door de gang geduwd van het Amalia Kinderziekenhuis (voorheen Radboud Ziekenhuis), op weg naar de kamer van Suus (14). Ze ligt hier met een leveraandoening, maar vandaag gaat ze haar eigen song schrijven en inzingen.

Met zieke kinderen liedjes schrijven en opnemen, dat is De Liedjesfabriek, een idee van en Patrick Spierst (44, projectleider op de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en Léon Winters (50, kwaliteitsfunctionaris bij chipfabrikant NXP) uit Nijmegen. De mannen, zelf amateurmuzikanten, merkten hoe hun eigen kinderen reageerden op muziek. Winters: 'Ik heb een muziekstudio onder mijn huis, met buurtkinderen gingen we daar al wel eens liedjes maken. Muziek geeft veel: je kunt negatieve emoties uiten, dat lucht op. Het is prettige afleiding van al je kleine en grote zorgen.' Spierts: 'Het is de meest directe manier van communiceren. Zo gauw je gaat zingen, maak je contact met anderen. Je snapt elkaar, want iedereen stelt zich open.'

Ze begonnen met een groepje jonge diabetespatiënten uit het ziekenhuis, maar ontdek-

ten al snel dat één op één zijn met een ziek kind beter werkt. Inmiddels maken ze wekelijks liedjes in het Amalia Kinderziekenhuis en komt de Liedjesfabriek ook in Juliana Kinderziekenhuis en in Den Haag en het Wilhelmina Kinderziekenhuis Utrecht. De ambitie is de nog verder uit te breiden, met hulp van organisaties als de Rabobank, het VSB Fonds en de Stichting Roparun.

Het werkt als volgt: de pedagogisch medewerkers uit de ziekenhuizen bepalen welke kinderen (tussen 4 en 18 jaar) een verzetje kunnen gebruiken tijdens hun verblijf in het ziekenhuis. De Liedjesfabriek werkt met muzikanten en muziektherapeuten in opleiding, zij schrijven aan het ziekenhuisbed samen met het kind een liedtekst en nemen het liedje op. Sommige liedjes hebben al een basisvorm

Er was een jongen die een lied schreef over een infuuspaal die rond zijn bed danste, maar vaak gaan de liedjes juist níet over het ziekenhuis

met ingezongen refrein (De dingen die ik leuk vind/daarover gaat dit lied, of: Sluit je ogen/dan vliegen wij hier weg), jongens mogen ook rappen, meisjes trouwens ook, en voor de allerkleinsten is er een K3-achtig liedje (Toemle Eeh, Toemle Aah/zing maar met me mee).

Hoewel er ook een jongen was die een lied schreef over een infuuspaal die rond zijn bed danste (daar droomde hij over), gaan de liedjes juist vaak juist níet over het ziekenhuis. Sterker nog, Niels Jansen (26), één van de liedjesfabrikanten, vindt het niet per se nodig te praten over de ziekte van het kind. 'Er is natuurlijk wel ruimte voor, maar ik leg het bij het kind, die mag het bepalen. Dat maakt het voor mij een vorm van therapie: in het ziekenhuis wordt al de hele tijd alles voor ze beslist, bij ons hebben ze voor het eerst weer veel in eigen hand.'

Winters: 'Als Niels met zijn gitaar al pingelend over de gang loopt, geeft dat meteen een heel andere sfeer. De intentie is dat de kinderen even vergeten dat ze in het ziekenhuis zijn, omdat ze zo intensief met iets anders bezig zijn. Muziek is daarvoor een krachtig middel.' Met behulp van foto's en filmmateriaal maken de mannen van de Liedjesfabriek van elk lied een videoclip, zodat de kinderen een tastbaar eindresultaat in handen hebben. Het is ook wel eens gebeurd dat zo'n filmpje is gedraaid op een begrafenis, omdat het de laatste beelden waren van het kind. Winters: 'Ook dat is de realiteit van het ziekenhuis.'

Suus (14): 'Als ik beter ben, wil ik op streetdance.'

Te zien op YouTube

De liedjes en videoclip van Suus en anderen zijn te zien en horen op youtube.com/user/liedjesfabriek.

Suus (14) ligt niet voor het eerst in het ziekenhuis. Ze heeft 'van baby af aan' een leveraandoening (een gevolg van een incompleet syndroom van Alagille). Misschien krijgt ze een keer een levertransplantatie, tot die tijd gaat ze één keer per jaar op controle in het ziekenhuis in Groningen en vier keer per jaar naar Nijmegen. Daar wordt extra zorg besteed aan haar groeiachterstand. Ze is nu al bijna twee weken in het Amalia Ziekenhuis met problemen aan haar maag en darmen. Via een sonde en een porth-a-cat (een kastje op haar borst) krijgt ze medicijnen en voedsel om aan te sterken.

Met Niels schrijft Suus een liedje over de dingen die ze leuk vindt. Hoewel ze ook erg van koken houdt, en plannen heeft voor een eigen restaurantje als ze groot is, heeft haar liefde voor dans het gewonnen. Streetdance, om precies te zijn. 'Als ik beter ben, wil ik dat heel graag gaan doen. Mijn broer van 19 zit op hiphop, maar hij wil het me nooit laten zien. Hij schaamt zich een beetje, denk ik.' Suus wil op streetdance bij trainer Stella en droomt van mooie prijzen die ze kan gaan winnen. Als ze een beetje in een goede groep komt, tenminste. Ze houdt van Engelstalige liedjes van Beyoncé. Haar lievelingslied is op dit moment *Bumpy Ride* van Mohombi. Daar kun je zo lekker op bewegen en alles losgooien, zegt ze. Maar dat doet ze alleen als ze zeker weet dat er niemand thuis is. Suus hoopt over een week weer naar huis te gaan. Als eerste gaat ze dan 'shoppen met mama', want er liggen nog twee bonnen van de Hennes en Mauritz op haar te wachten.

*Ik droom over winkels, één in Egypte
En nog eentje thuis*

*Je kan er geknipt worden koopt een
schilderij en neemt er een jurkje bij
Het personeel is superhip, en ziet er stoer
uit*

*Klein of groot, jong of oud
Als je maar van een make-over houdt*

*Ik woon in een villa met een zwembad
erbij*

*In de verte staat een boerderij
De winkels lopen als een trein, dat komt
zeker door mijn zakenbrein*

*In een Mini rij ik naar de zaak en daar
doe ik dan mijn taak*

*Een bezoek aan Rennie maakt de dag
Je verlaat ons met een lach*

Peter (8) heeft al eens eerder meegedaan met de Liedjesfabriek, maar toen voelde hij zich niet zo lekker. Dat gaat vandaag gelukkig beter. Peter ligt al ruim een maand in het ziekenhuis, zegt zijn moeder, die om en om met haar man een dag en een nacht bij haar zoon doorbrengt. Peter heeft aplastische anemie; hij maakt geen rode bloedlichaampjes aan. Omdat zijn broer en zus geen match zijn voor beenmergtransplantatie, ondergaat hij nu een langdurige immuuntherapie.

Zijn lied gaat over het leukste dat Peter kan bedenken: voetballen met zijn vader en zijn vriendjes Tom, Joost, Wilfred, Lucas, Wim, Han, Bram, Mark, Henk, Stijn, Rik en Niek. Ze voetballen op het grasveld bij zijn huis (wie scoort, is keep) en soms ook op het voetbalveld van school. Maar de laatste keer dat Peter op school was, mocht hij niet meedoen van de juf: 'Als ik val, heb ik heel snel blauwe plekken.' Het ziekenhuis vindt Peter nog niet eens zo gek: 'Ik mag hier zelf mijn eten bestellen, soms komt Masha (pedagogisch medewerker, red.) met een goed idee. Soms komt de Liedjesfabriek, dan heb ik iets te doen. Ik werk ook aan school, de juf komt op mijn kamer.' Het hoogtepunt van zijn verblijf was een bezoek van het hele gezin aan Burgers Zoo, georganiseerd door de Stichting Ambulance. Vervoer was per ambulance en ze mochten overal vooraan staan. Minder leuk in het ziekenhuis: vindt hij prikken en medicijnen innemen. Bij thuiskomst weet Peter precies wat hij wil doen, namelijk 'gourmetten met papa en mama en mijn broertje en zusje.' Op de dag van zijn opname (Hemelvaartsdag) was dat al het plan, maar dat kon toen niet doorgaan.

*We bewegen op muziek en wij gaan
samen los*

*Op het nummer tis een bumpy ride
Met de streetdancegroep trainen we ons
kapot*

Everybody dance now, pas maar op

*We trainen dag en nacht tot het niet
meer gaat*

*Met Stella trainen we ons helemaal suf
Prijzen nemen we mee, feest tot in de
nacht*

We zijn de beste, wie had dat gedacht

Renske (12) is een paar dagen geleden opgenomen in het ziekenhuis in Tilburg en is daarna verplaatst naar het Amalia Ziekenhuis in Nijmegen, om geopereerd te worden aan de cystes die al sinds haar geboorte om de zoveel tijd op haar lichaam verschijnen. Bijna achteloos vertelt ze dat ze geboren werd met een vochtbult, zo groot als een babyhoofd. Deze week hebben ze er een op haar buik leeg getrokken, want die zat zo in de weg dat haar blaas werd weggedrukt.

Hoewel ze zelf vindt dat ze niet goed is in liedjes maken, schetst ze samen met Niels binnen een uurtje tijd haar eigen toekomstbeeld: twee eigen winkels in Tilburg en Egypte, waar klanten terecht kunnen voor kleding, schilderijen, maar ook voor een totale make-over. Van het geld dat ze gaat verdienen (veel, is de bedoeling) wil ze een villa met zwembad kopen en een Mini Cooper. Ze moet er ook een beetje om lachen, maar zegt dan: 'Ik wil al die dingen wel echt worden. Ik ben creatief en ik hou van kappers en van kleding. Ik denk dat ik het wel kan, met allemaal personeel natuurlijk.' Maar eerst maar eens naar huis ('Dit bed ligt lekker, maar ik lig toch liever in mijn eigen bed.') Binnenkort heeft ze de eindmusical van groep 8. Renske speelt een topmodel.

*Ik ren met de bal, recht op het doel af
Sven komt eraan, hij zet een tackle in
Ik spring er overheen*

En neem de bal weer mee met m'n linkerbeen

*Ik ren weer door, maar daar staan Joost
en Tom*

*Een snelle schijnbeweging en ze vallen
om*

'k Zie Lucas in het doel

En raak de bal met veel gevoel

Goal, goal, goal!!!